

QARSHI
DAVLAT
UNIVERSITETI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI
FILOLOGIYA FAKULTETI
O'ZBEK MUMTOZ ADABIYOTI KAFEDRASI
YANGI O'ZBEK ADABIYOTI VA ADABIYOT
NAZARIYASI KAFEDRASI

“JADIDCHILIK HARAKATI VA UNING TURKIY XALQLAR ADABIYOTIGA TA'SIRINI O'RGANISH MUAMMOSI”

Mavzuidagi xalqaro ilmiy-nazariy konferensiya

TAKLIFNOMA VA DASTUR

13 – 14-oktabr

Qarshi-2023

Tarixda ikki buyuk Renessansga zamin bo'lgan mintaqamizda uchinchi Renessansni aynan jadid ajdodlarimiz amalga oshirishlari mumkin edi.

Sh.M.MIRZIYOYEV

Hurmatli _____!

Sizni Qarshi davlat universiteti O'zbek mumtoz adabiyoti kafedrası, Yangi o'zbek adabiyoti va adabiyot nazariyasi kafedrası tomonidan tashkil etilayotgan **“JADIDCHILIK HARAKATI VA UNING TURKIY XALQLAR ADABIYOTIGA TA'SIRINI O'RGANISH MUAMMOSI”** mavzuidagi xalqaro ilmiy-nazariy konferensiyaga taklif etadi.

Manzil: Qarshi shahri, Ko'chabog' ko'chasi, 17-uy, Qarshi davlat universiteti, 2-bino 122-xona. Soat 10:00 da boshlanadi.

Murojaat uchun telefon: +998 90 721-48-08; +998 97 3822131; +998 91 563-51-72

**“JADIDCHILIK HARAKATI VA UNING TURKIY XALQLAR ADABIYOTIGA
TA’SIRINI O’RGANISH MUAMMOSI”**

XALQARO ILMIIY-NAZARIY KONFERENSIYA

2023-yil, 13 – 14-oktabr

KONFERENSIYA RASMIY OCHILISHI VA YALPI MAJLISI

(2-bino 122-xona)

T/R	Muallifning ismi, sharifi	Ma’ruza mavzusi
1	D.H. Nabiyev Qarshi davlat universiteti rektori, professor.	Kirish so’zi. Fidoyi ma’rifatparvarlar faoliyati – ilmiy tadqiqotlar ko’zgusida
2	Nurboy Jabborov filologiya fanlari doktori, ToshDO‘TAU professori	Turkiston matbuotida millat va milliyat masalalarining yoritilishi
3	Uzoq Jo’raqulov filologiya fanlari doktori, professor, Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti.	Jadid estetikasining shakllanishi
4	Zaynabidin Abdirashidov filologiya fanlari doktori, professor, Turkiya	Ismoil Gasprinskiyning Alisher Navoiy ijodiga munosabati
5	Prof. Dr. Yusuf AVCI Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Türk Dünyası Değerlerini Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü, Eğitim Fakültesi-Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı	Ceditçilikte dil ve edebiyat gayelerinin uygulanişi ve bir karşılaştırma
6	Хаджар Гусейнова, Азербайджанский Государственный Педагогический Университет, профессор	Выражение количеств лексическим путем на турецких языках
7	Saidbek Boltabayev Turkiya, Karabuk universiteti dotsenti, Phd	Jadidchilik harakati bo’yicha turkiyada amalga oshirilgan dissertatsiyalar
8	Gulnoza Ernazarova, Qarshi DU professori, filologiya fanlari doktori	Jadidchilik va milliy adabiyot
9	Nafas Shodmonov, Qardu, F. F. D., Prof.	Behbudiy publitsistikasining mavzuiy xarakteri

1-sho'ba: O'zbek mumtoz adabiyoti va jadidchilik masalalari

Sho'ba raisi: U. Jo'raqulov (O'zbekiston)

Hamrais: Z.Abdurashidov (Turkiya)

Kotib: Z.Nomozova (O'zbekiston)

T/R	Muallifning ismi, sharifi	Ma'ruza mavzusi
1	Nurboy Jabborov filologiya fanlari doktori, ToshDO'TAU professori Islam Jemeney filologiya fanlari doktori, professor, Qozoq milliy universiteti Turon-Eron ilmiy tadqiqot markazi	Turkiston matbuotida millat va milliyat masalalarining yoritilishi
2	Uzoq Jo'raqulov filologiya fanlari doktori, ToshDO'TAU professori	Jadid estetikasining shakllanishi
3	Zaynabidin Abdirashidov filologiya fanlari doktori, professor, Turkiya	Ismoil Gasprinskiyning Alisher Navoiy ijodiga munosabati
4	Jumayev Rashid filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent Qar DU	Fitrat – mashrabshunos
5	Avaznazarov Odiljon Rahmatulloyevich, TDYU, Phd, dotsent	Yo'l obrazi: an'ana va novatorlik
6	Namozova Zilola Qar DU, filologiya f.f.f.d (Phd)	Jadid she'riyatida mumtoz an'analar takomili
7	To'xtamurutov Furqat Safarmuradovich, Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori	Muhsiniy she'riyatida ijtimoiy muhit talqini
8	Xudayarova Dilnoza Shavkatovna, Urganch davlat universiteti	Komil Xorazmiy masnaviylarining g'oyaviy-badiiy xususiyatlari
9	Bo'tayeva Nigora, O'zbekiston, Jizzax DPU katta o'qituvchisi	Komil Xorazmiyning ijtimoiy-falsafiy qarashlari to'g'risida

10	Shodiyeva Surayyo Salohiddin qizi, QarDU tayanch doktoranti; Amonov Yusuf Hamidovich, o'qituvchi	Salohiyning gul va bulbul obrazi jadid adabiyoti namoyandasi Abdulla Avloniy talqinida
11	Kenjayev Ziyadulla Ortiqovich, Qarshi davlat universiteti mustaqil tadqiqotchisi	Navoiyning forsiy merosi Fitrat talqinida
12	Yaminova Muhayyo, NamDU , magistr	Komil Xorazmiy ijodida an'anaviy poetik obrazlar tadriji

2-SHO'BA. JADIDCHILIK G'OYALARI VA YANGI O'ZBEK ADABIYOTI

Sho'ba raisi:

N.Shodmonov (O'zbekiston)

Kotib:

U.Abdullayeva (O'zbekiston)

T/R	Muallifning ismi, sharifi	Ma'ruza mavzusi
1	Nafas Shodmonov, Qardu, F. F. D., Prof.	Behbudiy publitsistikasining mavzuiy xarakteri
2	Gulnoza Ernazarova, Qarshi DU professori, filologiya fanlari doktori	Jadidchilik va milliy adabiyot
3	Nuriddinov Shahobiddin Boboyorovich, Qarshi DU, F.F.D. (Dsc)	Miskinning ma'rifiy qarashlari
4	Hamroyeva Orzigul Jalolovna Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti dotsenti, filologiya fanlari doktori	Fitratning adabiy tur va janrlarga munosabati
5	Imomova Gulchehra Muhammadiyevna, QarDU dotsenti, f.f.d	Jadid hikoyalarida milliylik va an'analar talqini
6	Otabek Jo'raboyev, O'zFA Alisher Navoiy nomidagi davlat adabiyot muzeyi direktor o'rinbosari, f.f.n, dotsent	Ikki jadid munavvari – Hamza va Cho'lpon munosabatlari xususida

7	Shahlo Hojiyeva, O'zMU dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	Cho'lpon va jadidchilik
8	Mo'minova Saodat Aralovna, filologiya fanlari nomzodi, dotsent,	O'zbek dramaturgiyasi rivojida Hamzaning o'rni
9	Raxmonova Dildora Mirzakarimovna, Toshkent davlat yuridik universiteti 5katta o'qituvchisi, Phd	Adabiy-estetik tafakkur – poetik obraz yangilanishi asosi
10	Abdumurod Arslonov, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd), Nodira Egamkulova, Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	Turkistonda milliy matbuot va adabiyot
11	Boltaboyeva Ozodaxon Yuldashaliyevna, O'zbekiston, NamDU, o'zbek adabiyotshunosligi kafedrasida dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)	Is'hoqxon To'ra Ibrat she'riyatining mavzu ko'lami va janr xususiyatlari
12	Ravshanova Gulruxbegim Qahramon qizi, QarDU dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	Jadid hajviyotining rivojlanish bosqichi
13	Abdulkhakimova Oybarchin Nurboy Qizi, Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	Behbudiyning adabiy tanqidga doir qarashlari
14	Kenjayev To'lqin, QarDU dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	Fitrat publitsistikasining ijtimoiy-estetik talqini
15	Qahhorova Shahnoza Abdimuminovna, Xalqaro innovatsion universiteti, filologiya fanlari nomzodi, dotsent; Qiyomov Farhod Raupovich, QarDU, 5katta o'qituvchi	Usmon Nosir adabiy merosining tasnifiy tahlili
16	Karamova Shohida Luftillayevna QarDU, dotsent, filologiya fanlari nomzodi	Barmoq – milliy she'riyatimizning asosiy vazni

17	Sultonova Nilufar, Qarshi davlat universiteti dotsenti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori	Jadid romanlarida badiiy modifikatsiya
18	Xolikova Nodira Djoxongirovna, TDO'TAU doktoranti, F.f.n	Hamza she'rlarida zamondosh ayollar obrazi ("Oymisan yo qamara..." she'ri tahlili misolida)
19	G'iyosiddin Shodmonov, Phd Shohista SHERMAMATOVA, QarDU talabasi	Jadidlar ijodida ziyoli obrazi
20	Berdimuratova Maxsuda Raxmatovna, filologiya fanlari nomzodi, dotsent	Jadid dramaturgiyasida inson va istiqloq konsepsiyasi (Behbudiy va Fitrat dramalari misolida)
21	Normurod Avazov, dotsent, filologiya fanlari nomzodi	Jadid adiblarining ijodida millat talqini
22	Cho'liyeva Nilufar, Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori Phd, O'zMU doktoranti	Badiiy asarda "Kecha, tun" so'zlarining g'oyaviy- badiiy qirralari
23	Rayxonova M.M. QarDU filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	O'zbek she'riyatida erk talqini
24	Abdullayeva U.A. QarDU filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori(Phd)	Jadid shoirlari ijodida ijroviy lirika
25	Tajibayeva Latofat Farhodovna, Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	Yangi o'zbek she'riyatining mazmuniy yangilanishi
26	Hakimov Kamol Normuhammadovich Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti o'qituvchisi,	"O'tkan kunlar" romanida tarixiylik masalasi
27	Sodiqova Dilorom Tursunovna, BuxDU f.f.f.d (Phd)	Cho'lpon- tong yulduzi
28	Rajabaliyeva Muhabbat Alisher KIZI	Mahmudkhoja Behbudi'nin aydınlanması veya bilim adamı Poyon Ravshanov'un gerçekleri

	Ekonomi ve Pedagoji Üniversitesi'nin bağımsız araştırmacısı	
29	Klara Dusyorova QarDU	Jadidchilik va o'zbek adabiyotining rivojlanish masalalari
30	Юсупова Феруза Зойировна Навоийский государственный горно-технологический университет, старший преподаватель	Идеал справедливости и критерии прогресса в идеологии джадидизма
31	Nilufar Umarova filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd)	Jadid ziyolilari ijodida milliy etika masalalari
32	Akramov Sherzod filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (Phd); Qiyomov Farhod Raupovich, QarDU, katta o'qituvchi	Obraz badiiy tasvirining manbalari
33	Usmonov Sherzod QarDU mustaqil tadqiqotchisi	Jadidlar va o'zbek milliy demokratik matbuot masalalari
34	Ergasheva Mohigul Haydarovna Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tayanch doktoranti	Begali Qosimov – jadidshunos
35	Qo'ziboyeva Lola Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tayanch doktoranti	Jadid obrazining dramatik talqinlari
36	Murodullayev Nurali Asliddin o'g'li Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti magistranti	Fitratning jadidchilik qarashlari to'grisida
37	Kenjayeva Mehri Farhodovna Surxondaryo, erkin tadqiqotchi	Cho'lponning "Yangi men" she'rida yo'lovchi obrazi talqini
38	Ahmadjonova Muslima Anvarjon Qizi Namangan davlat universiteti, filologiya fakulteti, o'zbek tili yo'nalishi talabasi	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi obrazlar tabiati tahlili
39	Nishonova Munisa, QarDU talabasi	Nozimaxonim ijodida ma'rifat talqinlari.

3-SHO'BA. JADIDCHILIK VA TURKIY XALQLAR ADABIYOTI

Sho'ba raisi:

S.Boltaboyev (Turkiya)

Kotib:

S. Tuliboyev,

T/R	Muallifning ismi, sharifi	Ma'ruza mavzusi
1	Saidbek Boltabayev Turkiya, Karabuk universiteti dotsenti, Phd	Jadidchilik harakati bo'yicha turkiyada amalga oshirilgan dissertatsiyalar
2	Barziyev Oybek Xabibullayevich, Farg'ona davlat universiteti, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD.	Milliy uyg'onish davri Farg'ona vodiysi she'riyati va turkman, tatar adabiyotidagi g'oyaviy mushtarakliklar
3	Sarvarbek Tuliboyev, TerDU, O'zbek adabiyotshunosligi kafedrası o'qituvchisi	Turkiston madaniy hayotining turk matbuotida yoritilishi

4-SHO'BA. JADIDCHILIK VA TURKIY TILLAR MUAMMOSI

Sho'ba raisi:

X.Jabborov

Kotib:

X.Ahmadov

T/R	Muallifning ismi, sharifi	Ma'ruza mavzusi
1	Хаджар Гусейнова, Азербайджанский Государственный Педагогический Университет, профессор	Выражение количеств лексическим путем на турецких языках
2	Jabborov Xo'jamurod filologiya fanlari doktori, professor. Qarshi davlat universiteti,	O'zbek tili sofligini saqlashda jadidlarning o'rni
3	Prof. Dr. Yusuf AVCI	

	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Ceditçilikte dil ve edebiyat gayelerinin uygulanışı ve bir karşılaştırma
4	Pardayev Qo‘ldosh Uzoqovich, Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti professori, filologiya fanlari doktori	Jadidlar ijodida til masalasi
5	Ahmadov Xurshid San‘atovich, Buxoro davlat universiteti tayanch doktoranti	O‘zbek milliy ziyolilarning 1929-yilgi alifbo islohotiga munosabati

5- SHO‘BA. TA‘LIM BOSQICHLAIDA JADIDCHILIK VA JADID ADABIYOTINING O‘QITILISHI

Sho‘ba raisi:

S.Mo‘minova

Kotib:

S.Islomova

T/R	Muallifning ismi, sharifi	Ma‘ruza mavzusi
1	Mo‘minova Saodat Aralovna, Filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Qarshi davlat universiteti,	Oliy ta‘limda “Qodiriy–o‘zbek romanchilik maktabining asoschisi” mavzusidagi amaliy mashg‘ulotni tashkil etish
2	To‘rayeva Umriniso Rahmatovna, F.f.f.d. Buxoro davlat universiteti	O‘zbek jadid adabiyotini o‘rganish masalalari(adabiyotshunos Begali Qosimov tadqiqotlari misolida)
3	Turakulova Okila Amirkulovna, O‘zbekiston, Alisher Navoiy nomidagi O‘zbek tili va adabiyoti universiteti dotsenti, Pedagogika fanlari falsafa doktori (Phd)	Jadid ma‘rifatparvarlarining ilmiy- pedagogik merosi
4	Islomova Soxibaxon Ismoiljonovna Filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori(Phd) Andijon davlat universiteti	Qatag‘on qilingan ijodkorlar asarlarini qayta nashr qilish muammolari

Yer yuzidagi barcha millatlar o‘z bolalarini(ng) ibtidoiy tarbiyasig‘a va maktablarning har jihatdan intizomi va akmoliga ahamiyat berub, bolalarini milliy va diniy ruhda mukammal yetushdurarlar. Aning uchundurki, o‘zga millatlar diniy va milliy hissiyotga molik bo‘lub, har ishda diyonat va milliyatni muqaddam tutarlar.

Mahmudxo‘ja BEHBUDIY

Bizning yoshlar albatta boshqa tilni bilish uchun sa‘y-harakat qilsinlar, lekin avval o‘z ona tilini ko‘zlariga to‘tiyo qilib, ehtirom ko‘rsatsinlar. Zero, o‘z tiliga sadoqat – bu vataniy ishdir.

Is‘hoqxon IBRAT

Tilimizni kambag‘al deguvchilarning o‘zi kambag‘al. O‘z nuqsonlarini tilga to‘nkamasinlar.

Abdulla QODIRIY

Adabiyoti o‘lmog‘i va adabiyotning taraqqiysiga chalishmag‘on va adiblar yetishdirmag‘on millat oxiri bir kun hissiyotdan, o‘ydan, fikrdan mahrum qolub, sekin-sekin inqiroz bo‘lur. Muni inkor qilib bo‘lmas. Inkor qilg‘on millat o‘zini inqirozda ekanun bildirur.

Abdulhamid CHO‘LPON

